

แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะกระดูกสะโพกหักและใส่สายสวนปัสสาวะ หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก 1 โรงพยาบาลลำปาง

ธัญญามาศ หมั่นทำ

หลักการและเหตุผล: การหักของกระดูกสะโพกในผู้สูงอายุเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การใส่สายสวนปัสสาวะในผู้ป่วยกระดูกสะโพกหักมีความจำเป็นเพื่อการจัดการปัสสาวะที่กักเก็บ การควบคุมปริมาณปัสสาวะ และป้องกันการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ ในปี พ.ศ. 2566–2567 หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก 1 พบผู้ป่วยติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะจากการคาสายสวนปัสสาวะ 3.72 ครั้งต่อพันวันคาสาย ซึ่งสูงกว่าค่าชี้วัดที่กำหนด อาจเป็นผลมาจากปัจจัยด้านผู้ป่วยและระบบบริการ เป็นเหตุให้พัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาลเพื่อลดอุบัติการณ์การติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะจากการคาสายสวนปัสสาวะ

วิธีการศึกษา: สืบค้นเอกสารวิชาการจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างปี ค.ศ. 2020–2025 จำนวน 13 เรื่อง วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือโดยแนวคิดการพัฒนาแนวปฏิบัติของสภาวิชาชีพด้านการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1999) จัดลำดับความน่าเชื่อถือตามเกณฑ์ของ Melnyk & Fineout-Overholt (2023) สังเคราะห์และยกร่างเป็นแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้งหมด 5 หมวด ได้แก่ 1). การประเมินความเสี่ยง 1 ข้อ 2). การจัดการ 2 ข้อ 3). การปฏิบัติการพยาบาล 4 ข้อ 4). การให้ความรู้และคำแนะนำ 2 ข้อ และ 5) การบันทึก 2 ข้อ แนวปฏิบัติการพยาบาลนี้ผ่านการทดสอบ AGREE II จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ให้คะแนนผ่านเกณฑ์การประเมิน 6 ด้าน มากกว่าร้อยละ 80 ทดลองใช้แนวปฏิบัติการพยาบาล ในวันที่ 5–16 พฤษภาคม 2568 ในผู้ป่วยสูงอายุ (>60 ปี) ที่มีภาวะกระดูกสะโพกหักและใส่สายสวนปัสสาวะ หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก 1 จำนวน 7 คน และพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 18 คน

ผลการศึกษา: ผู้ป่วยที่มีภาวะกระดูกหักและใส่สายสวนปัสสาวะได้รับการประเมินความเสี่ยงต่อการติดเชื้อและการดูแลตามแนวปฏิบัติ พบผู้ป่วยติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะจากการคาสายสวนปัสสาวะ 1 คน และพยาบาลมีความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติร้อยละ 96%

สรุปผล: ผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะกระดูกหักและใส่สายสวนปัสสาวะทุกคนได้รับการประเมินความเสี่ยงต่อการติดเชื้อและการดูแลตามแนวปฏิบัติ พบผู้ป่วยมีการติดเชื้อการใส่สายสวนปัสสาวะ และพยาบาลมีความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติ ระดับดีมาก

อภิปรายผล: ผู้ป่วยทุกรายได้รับการประเมินความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ การประเมินความจำเป็นในการถอดสายสวนปัสสาวะ และการดูแลตามแนวปฏิบัติอย่างครบถ้วน ซึ่งสะท้อนถึงพยาบาลมีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติอย่างเป็นระบบ มีระบบการตรวจสอบและการติดตามที่ดี นอกจากนี้จำนวนผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะกระดูกหักและใส่สายสวนปัสสาวะในขณะทดลองใช้แนวปฏิบัติมีจำนวนน้อยทำให้ไม่สามารถคำนวณอัตราการติดเชื้อที่แน่นอนได้

ข้อเสนอแนะหรือการพัฒนางาน: ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ร่วมทั้งการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องและสร้างระบบพี่เลี้ยงสำหรับพยาบาลใหม่